

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2021

Probă scrisă
FILOSOFIE ȘI LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Citiți cu atenție următoarele texte:

A constrânge un om înseamnă a-l împiedica să fie liber - dar liber față de ce anume? Aproape toți moralistii au făcut de-a lungul istoriei elogiul libertății. (...) Prima din aceste semnificații politice ale libertății pe care o voi numi și eu (ca și mulți dintre predecesorii mei), semnificația „negativă”, este conținută în răspunsul la întrebarea „Care este câmpul în interiorul căruia subiectul – o persoană sau un grup de persoane – este sau ar trebui să fie lăsat să facă sau să fie ceea ce este capabil să facă sau să fie fără interferența altor persoane?” A doua, pe care o voi numi semnificația „pozitivă”, este implicată în răspunsul la întrebarea: „Pe ce sau pe cine se bazează autoritatea care poate obliga pe cineva să facă sau să fie ceva mai curând decât altceva?”

(Isaiah Berlin, Două concepte de libertate, în Patru eseuri despre libertate)

Pentru realitatea umană, a fi înseamnă a se alege pe sine: nimic din ceea ce poate să primească sau să accepte nu-i vine din afară, nici din interior. Ea este în întregime abandonată, fără niciun fel de sprijin, intolerabilei necesități de a deveni ființă până în cel mai mic detaliu. În felul acesta, libertatea nu înseamnă un a fi: ea este un a fi al omului, adică neantul său în a fi. (...)

Este, deci, absurd să ai de gând să te plângi, de vreme ce nimic străin nu a decis în legătură cu ceea ce simțim, cu ceea ce trăim sau cu ceea ce suntem.

(J. P. Sartre, Ființa și neantul. Eseu de ontologie fenomenologică)

Pornind de la textele date:

1. Precizați înțelesul celor două tipuri de libertate la care se face referire în primul text.
6 puncte
2. Analizați, în aproximativ două pagini, concepțiile filosofice despre libertate evidențiate în cele două texte.
12 puncte
3. Prezentați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între conceptele de *legitimătate* și *libertate*.
6 puncte
4. Argumentați un punct de vedere referitor la actualitatea concepției lui J. P. Sartre cu privire la libertate, în contextul societății contemporane.
6 puncte

B.

1. Fie un mod silogistic valid din figura 2, cu premisa minoră negativă și premisa majoră afirmativă.
  - a. Scrieți schema de inferență corespunzătoare unui silogism valid având caracteristicile enunțate.
6 puncte
  - b. Construiți, în limbaj natural, un silogism corespunzător schemei de inferență elaborate la punctul a.
6 puncte
  - c. Verificați explicit (prin orice metodă de verificare a validității silogismelor) validitatea silogismului construit.
6 puncte
2. Se dă următorul argument:

Dacă sunt tolerant, fac fapte bune. Dacă sunt altruist, fac fapte bune. Deoarece nu sunt tolerant, dar sunt altruist, rezultă că fac fapte bune.

  - a. Transcrieți argumentul dat în limbaj formal.
5 puncte
  - b. Verificați explicit (prin orice metodă de verificare a validității argumentelor cu propoziții compuse) validitatea argumentului dat și precizați dacă este sau nu este argument valid.
7 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa școlară de filosofie.

Competențe specifice	Conținuturi
<i>1.9. Caracterizarea diferitelor genuri și stiluri de filosofare</i> <i>5.1. Analizarea unor situații de viață, în vederea identificării unor soluții, folosind cunoștințele și metodologia specifică filosofiei</i>	Filosofia - Genuri și stiluri în filosofie. - Filosofie și viață.

(Programa școlară de filosofie, OMEC nr.5959/22.12.2006)

Prezentați demersul educațional desfășurat în vederea formării competențelor precizate în secvența dată, având în vedere următoarele:

- menționarea a două metode didactice centrate pe elev **2 puncte**
- descrierea modului de formare a competențelor specifice din secvența dată prin utilizarea metodelor menționate **6 puncte**
- precizarea a două avantaje ale utilizării fiecăreia dintre cele două metodele didactice în formarea competențelor specifice **4 puncte**
- compararea a două mijloace de învățământ din punctul de vedere al eficienței acestora în formarea competențelor specifice din secvența dată **6 puncte**
- evaluarea fiecăreia dintre competențele precizate în secvența dată prin câte un tip diferit de item. **12 puncte**

Notă: Se punctează corectitudinea științifică a informației de specialitate și corectitudinea proiectării itemilor, respectiv a baremului acestora.